

INHOUD

Uitgebreide inhoudsopgave

Korte inhoudsopgave	11
Voorwoord	17
Ten geleide	19
1 INLEIDING: HERSENS OP 'AAN'	21
Eerlijke communicatie	22
Hersens op 'aan'	23
De slimme puber	26
Opbouw van het boek	27
Aandachtspunten	28
2 PREPUBERTEIT EN PUBERTEIT: GROEI EN ONTWIKKELING	29
De puberteit als verzinsel	30
Geslachtsrijping	32
De groeispuurt	36
Hormonen	40
Socialisatie	44
Voeding en gezondheid	47
Seksualiteit	49
Identiteitsvorming	56
Leeftijd en vriendschappen	65
De verdieping van het denken	68
Morele ontwikkeling	73
Het belang van de school	75
Probleemgedrag	84
Aandachtspunten	84
3 PUBERS OPVOEDEN: VALLEN EN OPSTAAN	87
Aandachtsroute van geboorte tot adolescentie	87
De opvoeding in de puberteit	91
Gedragsverandering en afspraken maken	93
Probleemgedrag	98
Echtscheiding	101
Traumatische gebeurtenissen	105
Alcohol en drugs	109

Depressie en zelfdoding	112
Communiceren is van fundamenteel belang bij problemen	115
Aandachtspunten	116
4 GESPREKKEN VOEREN: BELANGSTELLING EN RESPECT	119
Cultuuromslag	119
Kwaliteit van een gesprek	122
Communicatievoorwaarden, algemeen	125
Communicatievoorwaarden, pubers	127
Aandachtspunten die van belang zijn in gespreksvoering met jongeren	129
Metacommunicatie	130
Loyaliteit	133
Moderne communicatiemiddelen	135
Taalvaardigheid en geslotenheid	140
Jongens verschillen van meisjes	143
Opbouw gesprek	147
1 <i>De voorbereiding</i>	149
2 <i>De introductie</i>	151
De eerste stap: jezelf voorstellen	151
Vertrouwelijkheid van informatie	152
De introductie van het gesprekskader	153
3 <i>De startvraag</i>	155
4 <i>De romp</i>	156
5 <i>De afronding</i>	158
Aandachtspunten	161
DAGBOEKFRAGMENTEN VAN JOSIE, EEN DERTIENJARIG PUBERMEISJE	165
5 DE PUBER BEVRAGEN: HOOR EN WEDERHOOR	175
Vraagtechnieken	175
Lichaamstaal	188
Metacommunicatie als reparatiemiddel	189
Aandachtspunten	189
6 SOCRATISCHE METHODE: DOEN ONTDEKKEN	191
Socrates de wijze	191
Socratische basisregels bij gespreksvoering	191
Vraaggericht werken	194
Toepassingen	195
0 <i>Respect, warmte, bescheidenheid</i>	195
1 <i>Ervan overtuigd zijn dat de ander deskundig is</i>	199
2 <i>De deskundigheid van de ander naar buiten halen</i>	201
3 <i>Eerder vragen dan vertellen</i>	203
4 <i>Doen ontdekken</i>	205

Aandachtspunten	208
7 GESPREKSVOERING LEEFTIJDGEWIJS	209
Adolescentie opgedeeld in fasen	209
Fase I: 12 tot 14 jaar	210
Fase II: 14 tot 16 jaar	213
Fase III: 16 tot 18 jaar	216
Fase IV: 18 tot 21 (->25)	218
Aandachtspunten	219
8 EPILOOG	221
Bijlage 1: Oefeningen in communiceren	223
Bijlage 2: Aandachtspunten	231
Bijlage 3: Communiceren met adolescenten leeftijdsgewijs	239
Lijst van voorbeelden	241
Lijst van afbeeldingen	243
Lijst van overzichten	245
Literatuur	247
Namenregister	263
Zakenregister	267
Auteursinformatie	271